

ОЗНАКИ КЛАСИФІКАЦІЇ ТЕХНІЧНОГО ТЕКСТИЛЮ

О.В. ПАХОЛЮК

Луцький національний технічний університет

О.М. ПРИХОДЬКО, В.В. ДЗЮБИНСЬКИЙ

Волинський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр

Світове виробництво технічного текстилю, порівняно з іншими видами продукції текстильної та легкої промисловості, динамічно розвивається і є найбільш наукоємним та багатовекторним. Технічний текстиль розроблений для однієї цілі, знаходить застосування в інших галузях і в обсягах, що багаторазово перевищують заплановані. Ця властивість характерна для багатьох видів текстилю. Важливість технічного текстилю важко переоцінити тому, що сфери застосування його практично безмежні.

На основі аналізу досліджень світового ринку технічного текстилю можна зробити висновок, що в останні роки виробництво текстильної продукції у світі розвивається швидкими темпами і для нього характерні інвестиційна привабливість і швидка окупність витрат. Технічний текстиль набув великої популярності завдяки розширенню асортименту і напрямів застосування, появи нових ресурсозберігаючих способів та технологій виробництва, використанню нових видів сировини.

Однак для подальшого розвитку технічного текстилю, більш глибокого вивчення, уніфікації робіт по оцінці якості та властивостей матеріалів і продукції даної підгалузі вкрай важлива наявність чіткої класифікації. До сих пір в світі не існувало загальноприйнятої системи класифікації технічного текстилю та нетканих матеріалів.

До початку 90-х рр. європейські країни не мали єдиної класифікації технічного текстилю. Створення Європейського Союзу активізувало роботу з розробки єдиної системи класифікації та обліку продукції технічного призначення.

Учасники Європейського клубу технічного текстилю (ETT Club) вирішили класифікувати лише 9 ринкових сегментів технічного текстилю замість 12-ти, визначених п'ятнадцять років тому виставковою компанією Messe Frankfurt [1-2]. До складу цих 12-ти видів входить такий текстиль:

- Meditech – гігієнічні підгузки, бинти, хірургічні нитки, сердечні клапани, москітні сітки, і т.д.;
- AgroTech – сітка для захисту рослин, захист для птахів, резервуари для води тощо;
- BuildTech – брезент, шнурки, арматура, віконні жалюзі, покриття стін;
- MobileTech – автомобільні подушки безпеки, сидіння літаків, човни, пояси безпеки тощо;
- ProTech – захисні рукавички, бронежилети, вогнестійкий та хімічно-стійкий одяг;
- InduTech – конвеєрні стрічки, шнурки, фільтрувальні матеріали тощо;

- HomeTech – тканина для меблів, підлогові покриття, подушки, матраси тощо;
- ClothTech – тканина для парашутів, сонцезахисних козирьків, нитки для шиття, прокладкові матеріали;
- SportTech – спортивне взуття, купальники, спортивні сітки, спальні мішки, парусина тощо;
- PackTech – чайні пакетимки, обгорткові тканини, джутові мішки;
- OecoTech або EcoTech – тканини для захисту від ерозій, для очищення повітря, попередження забруднення води, обробка/переробка відходів;
- Geotech – сітки для берегових ліній та геоструктур, мати, сітки, композити тощо.

Однією з українських ознак класифікації можна вважати поділ за сировинним складом. Ця класифікація базується на походженні волокон (натуральні або хімічні), що використовуються для виробництва матеріалу.

Ще однією ознакою класифікації є спосіб виробництва – тканый, трикотажний та нетканый.

Наступною ознакою класифікації є призначення технічних текстильних матеріалів [1-2]:

- будівельний текстиль;
- текстиль для виробництва взуття та амуніції;
- геотекстиль;
- промисловий текстиль;
- медичний текстиль;
- текстиль для машинобудування;
- текстиль для захисту навколишнього середовища;
- пакувальний текстиль;
- спортивний текстиль;
- текстиль для туризму та відпочинку;
- ватин, волокнисті полотна, геотекстиль, текстиль з покриттям, текстиль з добавками;
- тепло-, вібро-, звукоізоляційні, фільтрувальні, обтиральні матеріали тощо.

Згідно української класифікації товарів зовнішньо-економічної діяльності технічний текстиль відноситься до 59 групи Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані, текстильні вироби технічного призначення. За цією класифікацією технічні текстильні матеріали відносяться до 11 підгруп [3-5]:

- 5901 – Текстильні матеріали, просмолені або накрохмалені, які використовуються для виготовлення книжкових палітурок або в аналогічних цілях; полотна для копіювання; заґрунтовані полотна для живопису; бортівка та подібні жорсткі текстильні матеріали, які використовуються для виготовлення каркасів головних уборів;

- 5902 – Матеріали кордні для шин з нейлонових або інших поліамідних, поліефірних або віскозних високоміцних ниток;
- 5903 – Текстильні матеріали, просочені, з покриттям або дубльовані пластмасами, крім матеріалів товарної позиції 5902;
- 5904 – Лінолеум, розрізаний або нерозрізаний за формою; матеріали для покриття підлоги, на текстильній основі, розрізані або нерозрізані за формою;
- 5905 – Настінні покриття з текстильних матеріалів;
- 5906 – Текстильні матеріали, прогумовані, крім тканин товарної позиції 5902;
- 5907 – Текстильні матеріали, просочені або покриті іншим способом; полотна, розписані для театральних декорацій, художніх студій чи аналогічного;
- 5908 – Гноти текстильні, ткани, трикотажні або плетені для ламп, нагрівальних пристроїв, запальничок, свічок тощо; газорозжарювальні сітки і трикотажне трубчасте полотно для газових пальників, просочені або непросочені;
- 5909 – Шланги для насосів та подібні шланги з текстильних матеріалів, на підкладці з обшивкою, з пристроями з інших матеріалів або без них;
- 5910 – Стрічки конвеєрні або паси привідні, чи бельтинг з текстильного матеріалу, просочені або непросочені, з покриттям або без нього, дубльовані або недубльовані пластмасами або армовані металом чи іншими матеріалами;
- 5911 – Текстильні матеріали та вироби технічного призначення, про які йдеться у примітці 7 до цієї групи.

На підставі проведених досліджень можна зробити висновок, що незважаючи на широке поширення технічного текстилю, що проводяться роботи по створенню та впорядкуванню класифікацій, в текстильній галузі немає єдиної думки з цього питання. Також встановлено і відсутність міжнародної системи класифікації.

Література

1. Чурсіна Л. Класифікація технічного текстилю / Л. Чурсіна, О. Горач // Товари і ринки. 2018. № 2. – С. 57-67.
2. Чурсіна Л. Класифікація технічного текстилю – шлях до якості та безпеки товарів / Л. Чурсіна, О. Горач // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2020. № 1 (96). – С. 113-120.
3. Пахолюк О.В. Класифікація товарів як інструмент митного регулювання // Товарознавчий вісник. 2021. № 14. С. 249-257.
4. <https://proagro.com.ua/reference/vedua/ukzed/74.html>
5. <https://buhgalter911.com/uk/spravochniki/ved/ukzed/pojsnennj/grupa-59-tekstilnyi-1025712.html>